

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

POCU 784/6/24/139602 Didact Acces

DidactAcces
POCU/784/6/24/139602

Sesiune de consiliere și orientare pentru dezvoltarea de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate, în vederea sprijinirii copiilor din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate

Activitatea 5.1. Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate

Tema: Bune practici în managementul educațional în cadrul parteneriatului școală-familie-comunitate la nivelul școlilor din județul Brăila care au elevi ai căror părinți sunt plecați în străinătate

Expert Raluca-Violeta Marica
22 februarie 2023

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
POCU/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Proiectul DidactAcces – POCU/784/6/24/139602 are ca principal obiectiv acordarea de suport educațional pentru disciplinele matematică, informatică și sprijin psiho-social pentru 270 preșcolari și elevi din județul Brăila, din care minimum 28 aparținând minorității rrom și minimum 44 din mediul rural care au cel puțin un părinte plecat în străinătate în ultimele șase luni. De asemenea, în cadrul proiectului se vor oferi servicii de consiliere socială și servicii de dezvoltare parentală pentru minimum 200 de reprezentanți ai copiilor din grupul țintă (părinți/tutori/persoane) care au în grijă copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Activitatea 5.1. *Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate* are rolul de a crea o structură consultativă comunitară pentru a contribui la nivelul județului Brăila la o mai bună identificare, protecție și monitorizare a copiilor având părinți plecați în străinătate, precum și în scopul asigurării sustenabilității din perspectiva instituțională și/sau financiară.

Vom aborda câteva aspecte legate bunele practici în managementul educațional în cadrul parteneriatului școală-familie-comunitate la nivelul școlilor din județul Brăila care au elevi ai căror părinți sunt plecați în străinătate.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
POCU/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

1. Grupuri vulnerabile de copii

Concentrarea asupra copiilor dezavantajați necesită o clarificare și o definiție corectă. În legislația națională, nu există o definiție unitară a conceptului de grup/categorie dezavantajat(ă) de copii. Există abordări diverse în documentele existente (legislație, documente strategice ale Guvernului României, studii etc) din perspective diferite. Acestea se referă, în principal, la protecția și promovarea drepturilor copilului, inclusiv la dreptul și accesul la educație, factori educaționali (cum ar fi riscul ridicat de abandon școlar, riscul ridicat de părăsire timpurie a școlii) și riscul ridicat de sărăcie și excluziune socială. De exemplu, din perspectiva multidisciplinară a protecției și promovării drepturilor copilului, inclusiv a dreptului la educație, în *Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului și Planul operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului* este evidențiat conceptul de copii vulnerabili, în care sunt incluse următoarele categorii: copii afectați de sărăcie; copii rromi; persoane cu dizabilități;

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

□ copii afectați de sărăcie; copii rromi; persoane cu dizabilități; copii din sistemul de protecție specială; alte categorii de copii vulnerabili (copii părăsiți în unități sanitare, copii fără acte de identitate, copii fără adăpost, copii care utilizează droguri, copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate, copii ai caror mame sunt adolescente). Din perspectiva riscului la sărăcie și excluziune socială, în *Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Combaterea Sărăciei și în Planul strategic de acțiuni*, principalele grupuri vulnerabile din România identificate sunt: persoanele sărace; copiii și tinerii lipsiți de îngrijire și sprijin parental; persoanele vârstnice singure sau dependente; rromii; persoanele cu dizabilități; alte grupuri vulnerabile; persoanele care trăiesc în comunități marginalizate. Din perspectiva educațională, în Strategia privind reducerea PTȘ principalele grupuri aflate în situație de risc de părăsire timpurie a școlii în România:

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

minoritățile și alte grupuri marginalizate/rromi și alte minorități; copii /tineri din comunitățile rurale; copii/tineri provenind din familii cu venituri modeste; copii/tineri cu cerințe educaționale speciale. Implicarea familiei și a comunităților reprezintă o premisă esențială pentru succesul educației și îngrijirii copiilor din aceste categorii. Familiile de etnie rromă trebuie motivate să și înscrie și să susțină participarea copiilor la învățământul preșcolar, prin creșterea nivelului lor de conștientizare a avantajelor pe termen lung ale participării la învățământ și ale absolvirii școlii.

2

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Docu/784/6/24/139602

Principalele grupuri vulnerabile sau expuse riscului de sărăcie și excluziune școlile care se află în grupul țintă:

- Copii din familii în care unul sau ambii părinți lucrează în străinătate
- Copii și tineri aflați în familii cu venituri reduse, în zone marginalizate ale localităților (rurale și urbane)
- Copii și tineri cu dizabilități
- Copii și tineri din sistemul de protecție socială
- Copii de etnie rromă
- Copii din familii monoparentale
- Copii și tineri cu probleme de comportament

În continuare, vom prezenta câteva dintre caracteristicile grupurilor vulnerabile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Autopercepția celor din grupurile vulnerabile și percepția acestora de către cei care lucrează cu grupurile vulnerabile. O caracteristică a persoanelor din grupurile vulnerabile este stima de sine scăzută care împreună cu lipsa de educație determină o autopercepție negativă despre sine și despre capacitățile de a depăși dificultățile cu care se confruntă. În ceea ce privește percepția persoanelor care lucrează cu grupurile vulnerabile, încă mai întâlnim gândirea stereotipă. Cele mai frecvente stereotipii întâlnite la adresa persoanelor de etnie romă (leneși, hoți, „neam prost”). Rromii sunt excluși din societate prin marginalizare deoarece se consideră că aceștia sunt hoți, mincinoși, fără caracter, fără studii, fără calificări. Cu cât sunt mai accentuate stereotipurile privitoare la etnia romă cu atât sunt mai marginalizați social și invers, marginalizarea duce la accentuarea stereotipurilor și are impact negativ asupra nivelului de școlaritate. Aceștia sunt un grup foarte vulnerabil din cauza următoarelor aspecte: pe de o parte imaginea acestor tineri în societate creează reticențe și pe de altă parte marea lor majoritate (cei care provin din foste centre de plasament, cele mari) nu dispun de deprinderi de viață independentă și de conduită civilizată (lipsa valorilor social dezirabile, se supun greu normelor și programelor instituite, sunt instabili comportamental), nu sunt

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRUȘIARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Docu/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Cu cât sunt mai dependenți de sistemul de protecție socială cu atât au mai puțin dezvoltate deprinderi sociale de bază (capacitatea de a identifica și rezolva probleme, capacitatea de a lucra în grup, capacitatea de a rezista la tensiuni, de a rezolva conflictele, de a lua decizii, de a administra bugete, de a comunica etc.).

Dependenta față de ajutorul de stat și neîncrederea în alte modalități de sprijin: sunt oameni care au refuzat să participe la cursuri de calificare și oameni care au refuzat să se angajeze în structurile de economie create, pe motiv că ar pierde ajutorul social – văzut ca o sursă sigură de venit, în comparație cu un salariu pe care nu știi sigur cât timp o să-l ai pentru că nu există o garanție a locului de muncă; – lipsa de motivație (motivație intrinsecă, în special): aceasta a fost foarte ușor de observat la participanții la formare profesională care au fost motivați, în marea majoritate a cazurilor, doar de primirea unei subvenții și nu de acumularea unor cunoștințe/ competente care ar fi de ajutor în găsirea unui loc de muncă. În foarte multe situații, absolvenții cursurilor de calificare au refuzat să se angajeze, recunoscând că au participat la cursuri doar pentru beneficiul financiar; – neasumarea de responsabilități și neadaptarea la statutul de angajat: este o problemă identificată în special la nivelul tinerilor care parasesc sistemul de protecție, categorie care se confruntă cel mai mult cu lipsa pregătirii pentru viața independentă, având dificultăți de a se adapta la regulile, normele și programul de lucru pe care îl presupune un loc de muncă; probleme similare am identificat însă și la nivelul beneficiarilor de ajutor social.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
DoCm/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Astfel, unele dintre persoanele din aceste categorii care au fost angajate în structurile de economie socială înființate au renunțat la locul de muncă după aproximativ 1 – 2 luni; → lipsa de cunoștințe/ modalități de intervenție la nivelul angajaților care lucrează cu grupurile vulnerabile: există încă „profesioniști” care confundă ajutoarele de stat cu surse permanente de venit, încurajând astfel prin atitudinea lor dependentă persoanelor vulnerabile de aceste ajutoare, există încă angajați (în special la nivelul primăriilor) care nu detin cunoștințe și competențe necesare pentru a lucra în mod eficient cu aceste persoane și există angajați ancorati în prejudecati. Există însă și angajați sufocați cu prea multe responsabilități, care, chiar dacă au competențe pentru a lucra cu adevărat cu grupurile vulnerabile, nu au timpul necesar și preferă să realizeze sarcini de rutină pentru care nu sunt necesare eforturi suplimentare (de exemplu, este evident faptul că întocmirea unui dosar de ajutor social necesită mai puțin timp decât consilierea beneficiarilor și încurajarea acestora în găsirea unor modalități de a depăși situația de dependență, aceasta fiind o intervenție pe termen lung, care presupune implicare și timp îndelungat).

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

2. Soluții pentru îmbunătățirea incluziunii școlare și sociale

Dintre bunele practici privind îmbunătățirea incluziunii școlare și sociale, pot fi aplicate: metode incluzive adaptate nevoilor specifice clasei/ școlii; dezvoltarea de parteneriate eficiente școală-familie-comunitate; planificarea, proiectarea și implementarea incluziunii elevilor cu CES; dezvoltarea unui mediu educațional și relațional optim în școlile din comunitățile cu grupuri dezavantajate; implementarea unor strategii de incluziune socială a romilor cu sprijinul mediatorului școlar; utilizarea unor instrumente adecvate pentru a preveni fenomenul de discriminare în școală, identificarea principalelor stereotipii și comportamente discriminatorii la nivel individual, instituțional și mediatic, aplicarea de instrumente specifice pentru măsurarea distanței sociale față de grupuri vulnerabile.

Dintre activitățile ce pot fi derulate în cadrul școlilor țintă, pot fi utilizate următoarele:

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Activități de dezvoltare a creativității - includ pictură, modelaj, colaj, construirea unor obiecte, montarea unor piese de teatru, organizarea și regizarea unor spectacole de muzică, dans și poezie. Se pune accent pe valorizarea copiilor - expoziții cu prezentarea lucrărilor copiilor urmate de premierea acestora.

- Activități de orientare școlară prin explorarea intereselor și talentelor copiilor.
- Activități de îmbunătățire a comunicării - copiii pot defini comunicarea, modalitățile de comunicare verbală și nonverbală, barierele comunicării; abilități de ascultare activă, factori care influențează negativ comunicarea, și factori care afectează comunicarea în situații de criză.
- Activitățile desfășurate în afara școlii, mai ales în timpul vacanțelor, urmăresc cunoașterea comunității (social, mediu urban/rural, viața culturală), dezvoltarea și practicarea abilităților emoționale și sociale.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

UNIUNEA EUROPEANĂ

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Activități de educație pentru sănătate - copiii învață ce este sănătatea, care sunt factorii care o influențează, pot descrie ce este stilul de viață sănătos și comportamentele implicate în stilul de viață sănătos. În funcție de vârsta copiilor, în special pentru ciclul gimnazial, sunt abordate teme legate de luarea deciziilor în situații de presiune negativă a grupului pentru a fuma sau a consuma alcool, folosirea metodelor de prevenire a bolilor cu transmitere sexuală, adoptarea unor comportamente preventive.

- Activități de educație civică și drepturile copilului - copiii dezbate aspecte legate de legislație, de drepturile omului, de drepturile copilului, reguli de bună conviețuire în comunitate, cum pot să contribuie la bunăstarea comunității din care fac parte.
- Activități de voluntariat ale copiilor și părinților - copiii și părinții sunt încurajați să facă voluntariat în cadrul școlii pentru diferite activități; își pot petrece timpul liber în mediul citadin/rural.
- Activități recreative în timpul vacanței de vară „Școala de vară”.

Vă mulțumesc!

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

Docu/784/6/24/139602